

עמ"ת 24006/06/16 - עוזי שרון נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים
בפני סגן הנשיא, כב' השופט משה דרורי

17 יוני 2016

עמ"ת 24006-06-16 ש נ' מדינת ישראל

עוזי שרון

העורר

על-ידי ב"כ עו"ד מיכאל עירוני

נגד

מדינת ישראל

המשיבה

על-ידי ב"כ עו"ד אליאסף קליין

משטרת ישראל - תביעות ירושלים

החלטה

- נגד העורר הוגש כתב אישום בבית משפט שלום המייחס לו עבירות של תקיפת בת זוג, הפרת הוראה חוקית ואיומים, שבוצעו ביום 3.1.16 כלפי בת זוגו.
- אין מחלוקת, כי לא מדובר באירוע שגרר בעקבותיו נזק בריאותי, או אשפוז, ואף לא הוגשה כל תעודה רפואית על טיפול במד"א. ב"כ המדינה, ברוב הגינותו, מאשר כי לא נגרמה חבלה ומדובר ב"תקיפה סתם".
- בבית משפט קמא התנהלו מספר שלבים.
- יחד עם כתב האישום הוגשה בקשה למעצר עד תום ההליכים (מ"ת 52959-03-16).
- הוגש לבית משפט השלום תסקיר שירות מבחן, מיום כה אדר ב תשע"ו (4.4.16), שבו הוזכר עבר פלילי של העורר (אין מחלוקת כי מדובר על אירוע משנת 2001). באותו תסקיר נאמר, כי רמת הסיכון להישנות העבירות, ללא טיפול, הינה גבוהה. התסקיר מתלבט בין נתון זה לבין התאמת הערבים, ומגיע למסקנה כי אימו של העורר אינה יכולה להוות דמות סמכותית מספקת כנגד העורר, ואף אביו אינו מעורה בחייו, ואינו יכול להוות עבורו דמות סמכותית מציבת גבולות ומצמצמת סיכון. לכן, נאמר בסיום התסקיר: **"קיים צורך בחלופה הרמטית שתאפשר הרחקה מהמתלוננת בפיקוח אנושי על [העורר] למניעת הפרת תנאים ויצירת קשר עם המתלוננת, דבר שאינו נמצא בחלופה שהוצעה. לאור האמור אין אנו באים בהמלצה לשחררו לחלופה המוצעת"**.
- והנה, כחודשיים לאחר מכן, הוגש תסקיר שני. הנושא תאריך כה אייר תשע"ו (2.6.16), חתום על ידי

אותה קצינת מבחן, ענבל קארה.

יש שוני גדול בין התסקירים.

6. על פי התסקיר החדש, הנאשם התחיל לגלות מודעות לדפוסי ההתקשרות השליליים שהיו בינו לבין המתלוננת. חוויית המעצר הייתה מטלטלת עבורו, והיא גורם הרתעה משמעותית. ברצונו של המשיב לסיים את הקשר עם אשתו ומתנהל הליך בבית משפט למשפחה בעניין גירושין. לכן, **"רמת הסיכון שהערכנו מלכתחילה גבוהה - פוחתת"** (סוף עמוד 1 לתסקיר).

7. לאחר דיון ארוך ביחס למפקחים המוצעים (האח, הגיסה, הדודה, חברת משפחה, אחיין ועוד דודה), וכן שיחות נוספות עם ההורים, שהחלו לגלות מעורבות בחיי בנם ולקחת אחריות עליו, התרשמות שירות המבחן היא כי ההורים יוכלו, **"יחד עם שאר המפקחים אשר נבדקו, להוות גורמים סמכותיים מציבי גבולות מצמצמי סיכון עבורו"** (סוף עמוד 2 לתסקיר).

8. בסיום התסקיר, הומלץ על מעצר בית מלא בבית הוריו, ברחוב פנחס חברוני, בקרית יובל (כאשר המתלוננת גרה בישוב אורה-עמינדב). כן הומלץ, על מתן אפשרות לצאת לעבודה עם האח, אחד מן הערבים, כאשר הערב יהיה מפקח צמוד לאורך כל שעות העבודה. ההמלצה כוללת גם הרחקת המערער מן המתלוננת, ואי יצירת קשר עמה, וכן צו פיקוח מעצרים למשך ששה חודשים, כדי לבדוק אפשרות לשלבו בקבוצה טיפולית מתאימה.

9. בית משפט קמא (כב' השופט ירון מינטקביץ'), בהחלטתו, מיום א סיון תשע"ו (7.6.16), הגיע למסקנה כי על אף התסקיר החיובי, אין מקום לחלופה, וזאת, לאור העובדה כי העבירות המיוחסות לו **"מקימות מסוכנות גבוהה, אשר חלופת מעצר לא תוכל להפיג"** (עמוד 10, שורה 34 לפרוטוקול).

10. בית משפט קמא מתייחס לתסקיר הקודם ולתסקיר הנוכחי, אך מסקנתו היא כי אין מקום לשנות מההחלטה הקודמת. הוא מזכיר את העבר הפלילי המכביד, כולל: עבירות אלימות חמורות, בגין ריצה מאסרים, ולא ראה כי חלוף הזמן מאיין את המשמעות של ההרשעות הקודמות.

11. השופט המלומד לא ראה שהתסקיר הנוכחי מסביר את השחיקה במסוכנותו של המערער. לדברי בית משפט קמא, גם אם יהיה הליך גירושין, דבר שמפחית בצורה משמעותית את החשש מפגיעה במתלוננת, הרי **"כבר היו מקרים מעולם גם לאחר הליך פרידה שהושלם נפגעה אישה על ידי בעלה"** (עמוד 11, שורות 28-29).

12. בית משפט קמא גם התקשה לקבל את השינוי בהערכת התאמתם של ההורים לפקח עליו, תוך זמן כה קצר (עמוד 11, שורות 31-32).

13. מסקנת בית משפט קמא היא, בשורה התחתונה, כי "לא ראיתי שהוכח שינוי נסיבות המצדיק שינוי החלטת המעצר, ועל כן, דוחה הבקשה" (עמוד 12, שורות 5-6).

14. עו"ד עירוני, ב"כ העורר, סבור כי בית משפט קמא טעה, בכך שלא נתן משקל הולם לתסקיר החדש. לדבריו, העבירה הפלילית שאותה ביצע העורר הייתה לפני 15 שנה בשנת 2001, ומאז לא ביצע עבירות פליליות.

15. במהלך הדיון, הציג עו"ד עירוני מכתב מאת מתלוננת, שבו היא כותבת, שלא היו דברים מעולם ואין כל הצדקה למעצר.

כמו כן, הציג מכתב מעד ראה.

בהמשך הדיון הוברר, כי אותו עד ראה נחקר במשטרה, והוא מאשר כי ראה את האירוע ולא ראה בו אלימות.

עו"ד קליין, ב"כ המדינה, סבור כי אין בכך הוכחה מלאה, שכן אותו עד השיב, בסיום חקירתו במשטרה, שלא ראה את כל האירוע מתחילתו עד סופו.

16. ב"כ המשיב, עו"ד קליין, מבקש כי לא אתערב בהחלטת בית משפט קמא, וכי העורר יישאר במעצר.

17. לאחר ששקלתי את טענות הצדדים, נחה דעתי כי דין הערר להתקבל.

18. טענת ב"כ המשיב, הנתמכת, לכאורה, בגישתו של בית משפט קמא, לפיה לא ניתן להצביע על שינוי באופיו של אדם, אינה מקובלת עליי.

19. הרמב"ם, בהלכות תשובה, פרק ה, הלכות א-ד, קבע את הכללים הבאים:

"רשות לכל אדם נתונה אם רצה להטות עצמו לדרך טובה ולהיות צדיק הרשות בידו, ואם רצה להטות עצמו לדרך רעה ולהיות רשע הרשות בידו, הוא שכתוב בתורה: 'הן האדם היה כאחד ממנו לדעת טוב ורע', כלומר: הן מין זה של אדם היה יחיד בעולם ואין מין שני דומה לו בזה הענין, שיהא הוא מעצמו בדעתו ובמחשבתו יודע הטוב והרע ועושה כל מה שהוא חפץ, ואין מי שיעכב בידו מלעשות הטוב או הרע וכיון שכן הוא, 'פן ישלח ידו'.

אל יעבור במחשבתך דבר זה שאומרים טפשי אומות העולם ורוב גולמי בני ישראל, שהקב"ה גוזר על האדם מתחילת ברייתו להיות צדיק או רשע. אין הדבר כן! אלא כל אדם ראוי לו להיות צדיק כמשה רבינו, או רשע כירבעם, או חכם, או סכל, או רחמן, או אכזרי, או כילי, או שוע, וכן שאר כל הדעות. ואין לו מי שיכפהו ולא גוזר עליו ולא מי שמושכו לאחד משני הדרכים, אלא הוא מעצמו ומדעתו נוטה לאיזו דרך שירצה. הוא שירמיהו אמר: 'מפי עליון לא תצא

הרעות והטוב', כלומר: אין הבורא גוזר על האדם להיות טוב ולא להיות רע. וכיון שכן הוא, נמצא זה החוטא הוא הפסיד את עצמו. ולפיכך, ראוי לו לבכות ולקונן על חטאיו ועל מה שעשה לנפשו וגמלה רעה. הוא שכתוב אחריו: 'מה יתאונן אדם חי וגו'. וחזר ואמר, הואיל ורשותנו בידינו ומדעתנו עשינו כל הרעות, ראוי לנו לחזור בתשובה ולעזוב רשענו, שהרשות עתה בידינו הוא, שכתוב אחריו: 'נחפשה דרכינו ונחקרה ונשובה' וגו'.

ודבר זה עיקר גדול הוא והוא עמוד התורה והמצוה, שנאמר: 'ראה נתתי לפניך היום את החיים. וכתוב: 'ראה אנכי נותן לפניכם היום'. כלומר: שהרשות בידכם וכל שיחפוץ האדם לעשות ממעשה בני האדם עושה, בין טובים בין רעים. ומפני זה הענין נאמר: 'מי יתן והיה לבבם זה להם', כלומר: שאין הבורא כופה בני האדם ולא גוזר עליהן לעשות טובה או רעה, אלא הכל מסור להם.

אילו האל היה גוזר על האדם להיות צדיק או רשע, או אילו היה שם דבר שמושך את האדם בעיקר תולדתו לדרך מן הדרכים או למדע מן המדעות או לדעה מן הדעות או למעשה מן המעשים, כמו שבונים מלבם הטפשים הוברי שמים, היאך היה מצוה לנו על ידי הנביאים: עשה כך ואל תעשה כך; הטיבו דרכיכם ואל תלכו אחרי רשעכם; והוא מתחילת ברייתו כבר נגזר עליו או תולדתו תמשוך אותו לדבר שאי אפשר לזוז ממנו. ומה מקום היה לכל התורה כולה?! ובאי זה דין ואיזה משפט נפרע מן הרשע או משלם שכר לצדיק?! השופט כל הארץ לא יעשה משפט?! ואל תתמה ותאמר: היאך יהיה האדם עושה כל מה שיחפוץ, ויהיו מעשיו מסורים לו; וכי יעשה בעולם דבר שלא ברשות קונו ולא חפצו, והכתוב אומר: 'כל אשר חפץ ה' עשה בשמים ובארץ'. דע שהכל כחפצו יעשה, ואף על פי שמעשינו מסורין לנו. כיצד? כשם שהיוצר חפץ להיות האש והרוח עולים למעלה והמים והארץ יורדים למטה והגלגל סובב בעיגול וכן שאר בריות העולם להיות כמנהגן שחפץ בו, ככה חפץ להיות האדם רשותו בידו' וכל מעשיו מסורין לו' ולא יהיה לו לא כופה ולא מושך' אלא הוא מעצמו ובדעתו שנתן לו האל עושה כל שהאדם יכול לעשות. לפיכך, דנין אותו לפי מעשיו: אם עשה טובה - מטיבין לו; ואם עשה רעה - מריעין לו. הוא שהנביא אומר: 'מידכם היתה זאת לכם, גם המה בחרו בדרכיהם'. ובענין זה אמר שלמה: 'שמח בחור בילדותך ודע כי על כל אלה יביאך האלקים במשפט', כלומר: דע שיש בידך כח לעשות ועתיד אתה ליתן את הדין".

20. עקרון זה עובר כחוט השני לאורך פסיקת בית המשפט, ועשיתי בו שימוש לא אחת גם לענין החלטה האם לשלוח עציר להליכי גמילה.

21. דברים אלה אינם "רק" דברי הרמב"ם, אלא יש להם משקל במסגרת המשפט הישראלי, מכוח סעיף 1א לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, המורה לעגן את ערכיה של מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית בחוקי היסוד, ובעולם המשפט, בכלל.

22. לאור זאת, קשה לי להבין את עמדת בית משפט קמא, לפיה לא ייתכן שאדם בתוך חודשיים שינה את

אורחותיו.

23. אם בית משפט קמא האמין לאותה קצינת מבחן, שקבעה את המסוכנות הגבוהה, מדוע שלא יאמין לאותה קצינת מבחן שקבעה שאותה מסוכנות פוחתת?!

24. הוא הדין לעניין התאמת ההורים לשמש כערבים. אם כי, בעניין זה, אין צורך להתמקד בהורים בלבד, שכן בתסקיר האחרון הוצעו ששה ערבים ומפקחים נוספים, שלגביהם אין כל טענה בדבר התאמתם.

25. אכן, העורר ביצע לפני 15 שנה עבירה פלילית. גם צודק ב"כ המדינה, כי מדובר בעבירה פלילית בנושא "קרוב", דהיינו: אלימות כלפי בן זוג.

אולם, שערי תשובה לא ננעלו, כפי שמלמד אותנו הרמב"ם.

לכן, ניתן לאפשר את חלופת המעצר, במיוחד כאשר מדובר באירוע רחוק, מלפני שנים כה רבות.

26. עו"ד קליין עורר את שאלת יציאת העורר לעבודה.

בעניין זה, מקובלת עליי המלצת שירות המבחן, וגם הטעם לכך, שהוא הצורך לזון ולפרנס את הילדים, שלא חטאו ולא פשעו. בעניין אחרון זה, האח רוני שרון יהיה מוכן לשמש ערב מפקח במסגרת עבודות השיפוצים, ובכך נפתרה הבעיה.

27. אינני נותן משקל, בשלב זה, לסוגית "כרסום הראיות". עניין זה לא עלה בבית משפט קמא, ואין זה מן הראוי שיעלה לראשונה בערכאת הערעור. שמורות לכל אחד מהצדדים טענותיו לעניין עוצמת הראיות ומשקלן, בדיון בתיק העיקרי.

28. לאור האמור לעיל, הערר מתקבל, ואני מורה בזה כי העורר ימצא בחלופת מעצר בבית הוריו, ברחוב ... ירושלים, כאשר בכל עת יהיה עמו אחד משמונת הערבים הבאים:

א. האח ר ש;

ב. הגיסה ל ש ת.ז.

ג. הדודה ג ב ת.ז.

ד. ס מ ת.ז. ...

ה. האח ג ש ת.ז. ..;

ו. הדודה ז ב ד ת.ז. .;

ז. האמא ח ש ת.ז. ...

ח. האבא ד ש ת.ז. ...

29. העורר יימצא כל העת בבית הוריו בכתובת האמורה לעיל, למעט השעות 07:00-18:00 בימי חול א-ה, שאז יוכל לצאת לעבודה יחד עם אחיו, ר ש, לעבודות שיפוצים, כאשר אחיו נמצא בפיקוח צמוד עמו, במהלך כל שעות העבודה.

30. אחד מתנאי השחרור הוא כי העורר לא יצור קשר עם המתלוננת, ולא ידבר עמה. אם יש רצון לאפשר לעורר קשר עם הילדים, תימצא דרך להביא את הילדים לבין הורי העורר, שלא באמצעות המתלוננת.

31. תנאי נוסף מתנאי השחרור הוא כי העורר יימצא בצו פיקוח מעצרים בשירות המבחן, למשך ששה חודשים, כדי לבדוק אפשרות לשלבו בקבוצה טיפולית מתאימה.

32. כל אחד מן הערבים והעורר יחתום על ערבות בסך 10,000 ₪ (סך הכל 90,000 ₪) ויפקיד סך של 1,000 (סך הכל 9,000 ₪).

33. ניתן לבצע את השחרור על ידי קצין משטרה/קצין שב"ס, לאחר שיוצגו בפניו כתבי ערבות (פרט לכתבי הערבות של ג ש ו ש, אשר יחתמו בתוך שבעה ימים, וחתיתם לא תהיה תנאי לשחרור), ואישור הפקדה בבנק הדואר של 9,000 ₪.

34. חתימת המשיב תוכל להתבצע בבית המעצר, ואם לא ניתן לבצע את הדבר, אז הוא יחתום בתוך 48 שעות מיום שחרורו.

ניתנה והודעה היום ז סיוון תשע"ו, 13/06/2016 במעמד

הנוכחים.